

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Dydaktyka języka niemieckiego 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia germańska - moduł nauczycielski		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 09GERNS.18KU.04155.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Izabela Marciniak		
Prowadzący zajęcia	Izabela Marciniak		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 60, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przygotowanie do nauczania języka niemieckiego w szkołach podstawowych; przekazanie wiedzy z zakresu podsystemów języka, sprawności językowych i planowania procesu dydaktycznego; rozwinięcie umiejętności potrzebnych nauczycielom języka niemieckiego w szkołach podstawowych, zgodnie ze standardem 2019; rozwijanie postawy refleksyjnej przyszłych nauczycieli;

Wymagania wstępne

podstawowa wiedza z psychologii i pedagogiki;
 zaliczenie przedmiotu PDJO 1;
 znajomość języka niemieckiego na poziomie co najmniej B1+

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma podstawową wiedzę na temat podsystemów języka i sprawności językowych oraz typów ćwiczeń	D1.W12, D1.W14, D1.W15, D1.W2, D1.W5, D1.W6	Test
W2	zna zasady i potrafi indywidualizować zadania oraz dostosować metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) w szkole podstawowej	D1.W12, D1.W13, D1.W14, D1.W15, D1.W4, D1.W5, D1.W6, D1.W7, D1.W8	Test
W3	zna podstawowe dokumenty oświatowe istotne dla działań dydaktycznych w szkole podstawowej m. in. podstawę programową	D1.W1, D1.W2, D1.W3	Test
W4	zna zasady oceny materiałów glottodydaktycznych i uzasadnia wybór podręcznika w szkole podstawowej	D1.W8	Test
W5	zna i rozumie zadania studenta-praktykanta w szkole podstawowej	D1.W13, D1.W14, D1.W15, D1.W2, D1.W4, D1.W5, D1.W8, D1.W9	Raport / Dzienniczek praktyk
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi planować pracę nad podsystemami języka i rozwijaniem sprawności językowych	D1.U1, D1.U9	Praca pisemna
U2	dobiera i wykorzystuje dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań dydaktycznych w szkole podstawowej	D1.U4, D1.U5, D1.U7	Projekt
U3	uwzględnia dokumenty oświatowe w planowaniu dydaktycznym w szkole podstawowej	D1.U1, D1.U2	Praca pisemna
U4	planuje jednostki lekcyjne w szkole podstawowej wykorzystując podstawową wiedzę teoretyczną	D1.U1, D1.U10, D1.U11, D1.U4, D1.U5, D1.U7, D1.U8, D1.U9	Praca pisemna
U5	potrafi dydaktyzować teksty autentyczne w szkole podstawowej	D1.U3, D1.U5, D1.U7	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	posługuje się kryteriami oceny lekcji języka obcego	D1.K1, D1.K4, D1.K6, D1.K7, D1.K8	Raport / Dzienniczek praktyk

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
-----	-----------------------------	------------------------------	-------------

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podsystemy na lekcji języka obcego	W1, W2, W3, W4, U1, U4, U5, K1	Ćwiczenia
2.	Rozwijanie sprawności językowych	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U4, U5, K1	Ćwiczenia
3.	Typologia ćwiczeń na lekcji języka obcego	W1, W2, W4, U1, U2, U4, U5, K1	Ćwiczenia
4.	Obserwacja lekcji i kryteria jej oceny	W1, W2, W5, U1, U2, U4, U5, K1	Ćwiczenia
5.	Akty prawne jako podstawa procesu dydaktycznego w szkole podstawowej	W3, W5, U3	Ćwiczenia
6.	Planowanie jednostek lekcyjnych w szkole podstawowej	W1, W2, W3, W4, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia
7.	Dydaktyzacja tekstów autentycznych w szkole podstawowej	W1, W2, U1, U2, U4, U5, K1	Ćwiczenia
8.	Wybór podręcznika w szkole podstawowej	W4, U2, U4	Ćwiczenia
9.	Zadania studenta-praktykanta w szkole podstawowej	W1, W2, W3, W5, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Metoda analizy przypadków, Metoda projektu, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Warunkiem zaliczenia zajęć jest obecność (dopuszczone cztery nieobecności nieusprawiedliwione 4x90 minut), aktywne uczestnictwo w zajęciach, zaliczenie testów (powyżej 60%) oraz wszystkich zadań wymienionych w programie przedmiotu. Skala oceniania testów: 60-70% dst, 71-75% dst+, 76-84% db, 85-90% db+, 91-100% bdb. Wykonanie zadań oceniane jest w skali: nd, dst, dst+, db, db+, bdb w zależności od stopnia poprawności wykonania zadania i kreatywności studentów. Ocena zaliczeniowa jest oceną średnią z ocen za testy i zadania.

Literatura

Obowiązkowa

1. Ballweg, S. u. an. 2013. Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch? (DLL 02) München: Klett-Langenscheidt (fragmenty)
2. Bimmel, P. / Kast, B. / Neuner, G. (Hg.) 2003: Deutschunterricht planen. Arbeit mit Lehrwerkslektionen. Langenscheidt (fragmenty)
3. Brinitzer, M. u. an. 2016. DaF unterrichten. Basiswissen Didaktik DaF und DaZ. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen (fragmenty)
4. Chłopek, Z. 2018. Metodyka nauczania języka niemieckiego. Podręcznik dla studentów germanistyki oraz początkujących nauczycieli. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN (fragmenty)
5. Funk, H. u. an. 2014. Aufgaben, Übungen, Interaktion (DLL 04). München: Klett-Langenscheidt (fragmenty)
6. Heyd, G., 1990. Deutsch lehren. Frankfurt am Main, Verlag Moritz Diesterweg (fragmenty).
7. Kast, B. / Neuner, G. (Hg.) 1994: Zur Analyse, Begutachtung und Entwicklung von Lehrwerken für den fremdsprachlichen Deutschunterricht. Langenscheidt (fragmenty).
8. Komorowska, H., 2001. Metodyka nauczania języków obcych. Warszawa, Fraszka Edukacyjna.
9. Lundquist-Mog, A. / Widlok, B. 2015: DaF für Kinder (DLL 08). Stuttgart: Ernst Klett Sprachen (fragmenty).
10. Neuner, G. / Krüger, M. / Grever, U., 1981. Übungstypologie zum kommunikativen Deutschunterricht. Berlin und München, Langenscheidt (fragmenty).
11. Rösler, D. / Würffel, N. 2014: Lernmaterialien und Medien (DLL 05). München: Klett-Langenscheidt (fragmenty).
12. Scharf, M. / Legutke, M. 2012. Lehrkompetenz und Unterrichtsgestaltung (DLL 01). München: Klett-Langenscheidt (fragmenty)
13. Ziebell, B. 2002: Unterrichtsbeobachtung und Lehrerverhalten. Fernstudienangebot. Langenscheidt (fragmenty)
14. Seria zeszytów: Fernstudienangebot Germanistik Deutsch als Fremdsprache. Kassel, München, Tübingen, Langenscheidt, (fragmenty), m. in.: Bohn, R., 1999. Probleme der Wortschatzarbeit. Dahlhaus, B., 1994. Fertigkeit Hören. Dieling, H./ Hirschfeld, U. 2000. Phonetik lehren und lernen. Funk, H. / Koenig, M., 1994. Grammatik lehren und lernen. Kast, B., 1999. Fertigkeit Schreiben. Müller, B-D., 1994. Wortschatzarbeit und Bedeutungsvermittlung. Westhoff, G., 1997. Fertigkeit Lesen.

Dodatkowa

1. SKRYPT Marciniak, I. / Rybarczyk, R., 2006. Methodik des DaF-Unterrichts im Abriss. Poznań, Oficyna Wydawnicza WSJO.
2. Iluk, J., 1993. Polsko-niemiecki słownik wyrażen i zwrotów lekcyjnych. Warszawa, WSiP.
3. Pfeiffer, W., 2001. Nauka języków obcych. Od praktyki do praktyki. Poznań, Wagros (fragmenty).

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	60
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie projektu	3
Przygotowanie do zajęć	12
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
D1.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów
D1.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej
D1.K6	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych
D1.K7	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia
D1.K8	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu
D1.U1	Absolwent/ka potrafi identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi
D1.U2	Absolwent/ka potrafi przeanalizować rozkład materiału
D1.U3	Absolwent/ka potrafi identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania
D1.U4	Absolwent/ka potrafi dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów
D1.U5	Absolwent/ka potrafi kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy
D1.U7	Absolwent/ka potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne
D1.U8	Absolwent/ka potrafi merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu
D1.U9	Absolwent/ka potrafi skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów
D1.U10	Absolwent/ka potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym
D1.U11	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia
D1.W1	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych
D1.W2	Absolwent/ka zna i rozumie podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć
D1.W3	Absolwent/ka zna i rozumie integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału
D1.W4	Absolwent/ka zna i rozumie kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym

Kod	Treść
D1.W5	Absolwent/ka zna i rozumie konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć
D1.W6	Absolwent/ka zna i rozumie metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym
D1.W7	Absolwent/ka zna i rozumie organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową
D1.W8	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów
D1.W9	Absolwent/ka zna i rozumie metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej
D1.W12	Absolwent/ka zna i rozumie diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności
D1.W13	Absolwent/ka zna i rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych
D1.W14	Absolwent/ka zna i rozumie warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej
D1.W15	Absolwent/ka zna i rozumie potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy